

Kiekviena karta turi teisę į savo ugnies medžioklę

Saulė PINKEVIČIENĖ

Miesto teatras jubiliejinį, 25-ąjį, sezoną pradeda pirmojo lietuviško teatrinio miuziklo premjera Alytaus scenoje. Jos autorius - kompozitorius Giedrius Kuprevičius, o režisierius - Gytis Padegimas. Kūrinio tema - amžina meilės tema, tačiau trečiasis šio muzikinio kūrinio pastatymas, atgaivinęs „ugnies medžioklę“ Alytuje, turi naujų spalvų. Tai - žinia politikams, finansavimą dalijantiems Kultūros tarybos ekspertams, kad tikroji kultūros ugnis žiba regionuose ir čia ją reikia kurstyti, o ne tik sostinėje deginti. Ten dėl perprodukcijos net ir dėmesio verti reginiai ir reiškiniai krinta į tuštumą. „Kartais ir patys nebepajėgiame įvertinti, kad gyvename dramatiškų įvykių laiką, jaučiamės esantys ant nevaldomos situacijos slenksčio, todėl ypatingą atsakomybę turi jausti menininkas, kad nepastūmėtų pasaulio į pabaigą savo „chaltūra“, totaline nepagarba savo profesijai“, - sako kompozitorius G.Kuprevičius. Spektaklio kūrybinė grupė kūrinį į sceną palydi su visa profesine atsakomybe, taip, kaip jį ir kūrė, o jam sėkmingo skrydžio vakar palinkėjo... ant teatro stogo, kur vyko „Ugnies medžioklės su varovais“ pristatymas žurnalistams.

Scenoje - 25 jauni atlikėjai, kurie dainuos „gyvai“ Pirmuoju lietuvišku teatrinio miuziklu laikomas G.Kuprevičiaus „Ugnies medžioklė su varovais“ aštuntajame dešimtmetyje tapo tikru akibrokštu - negana, kad žanras nesovietinis, tema labai jau savotiška, tai dar ir finansavimo reikėjo milžiniško. Vien jo fonogramai išleista 20 tūkst. rublių - už tiek anuomet buvo galima įsigyti keturis „Moskvič“ automobilius. Pinigai skirti, tačiau keitėsi režisieriai, o kol lietuviai stumdėsi, miuziklo premjera 1974 metais parodyta Latvijoje, Valmieroje. Jį pastatė žinomas pantomimos artistas Modris Tenisonas.

Vėliau spektaklis buvo pastatytas Moldavijos, Estijos, Ukrainos (net tris kartus), Rusijos teatrų scenoje. 1976 metais - pagaliau ir tėvynėje. Jį turėjo režisuoti Jonas Jurašas, bet įgyvendino Dalia Tamulevičiūtė ir jos aktorių kursas. Jie dainavo pagal fonogramą, ir tuo pirmasis pastatymas skyrėsi nuo kitų dviejų.

2004 metais režisierius G.Padegimas „Ugnies medžioklę su varovais“ atgaivino „Pergalės“ kino teatre Vilniuje. 2008-aisiais miuziklas atgimė „Domino“ teatro scenoje, tačiau gyvavo labai trumpai. Šiuose pastatymuose skambėjo tuomet dar mažiau žinomų jaunų atlikėjų Jurgos Šeduikytės, Vido Bareikio, Onos Kolobovaitės, Dėvio, Vaido Baumilos, Egidijaus Bavikino balsai. Visi jie šįvakar pakviesti į miuziklo premjerą Alytuje paklaustyti, kaip jį atliks 15 jaunų ir dar nežinomų atlikėjų chore bei 10 solistų. Jiems tokia galimybė visų pirma yra atsakomybė. Režisierius G.Padegimas užtikrina, kad kitą rytą jie pabus jei ne garsūs, tai bent žinomi, - tokią savybę turi šis miuziklas.

Misija - atkreipti dėmesį į regionų kultūrą

11 balų iš 8 galimų - taip kompozitorius G.Kuprevičius įvertino teatro direktorės Lauros Radzevičiūtės kaip šio projekto sumanytojos ir ideologės pastangas, kad „Ugnies medžioklė su varovais“ atgimtų Alytuje. Pati direktorė prisipažįsta, kad šis sumanymas buvo jos penkerių metų veiklos planuose, tačiau jį pagreitino susitikimas su režisieriumi G.Padegimu. „Šiek tiek mistiška“, - vos trečią jos direktoriavimo dieną atsiradusį kūrybinį projektą vertina vadovė.

Pažintis pakeitė tuo nelengvu metu jos galvoje brandusį sprendimą rašyti pareiškimą dėl išėjimo iš darbo, o dabar šią situaciją L.Radzevičiūtė ir režisierius G.Padegimas prisimena su šypsena. „Vis norėjau pamatyti vaivorykštę, bet tai padaryti šią vasarą pavyko tik Alytuje, ir dar kregždutės skraidė, tai netikėtai dabar Dievo re-

žisūra!“ - šypteli režisierius, neslepiantis, kad buvo bent aštuoni momentai, kai jis neabejojo, jog spektaklis rampos šviesos nebeišvys. Ypač sudėtinga situacija susidarė dėl to, kad Kultūros taryba pirmojo finansavimo etapo metu neparėmė alytiškių sumanyto miuziklo.

„Jaučiamės atlikę savo misiją, nes atkreipiame politikų dėmesį į periferinės kultūros galias, kur jos yra labai didelės ir jas reikia palaikyti visomis išgalėmis, nes Vilniuje tos kultūros gal ir nebeliko ar kokiame kamputyje tūno tyliai“, - apie tai kviečia pamąstyti L.Radzevičiūtė ir visa miuziklo kūrybinė komanda.

Ižiebia jausmus

Iš Dzūkijos kilęs režisierius G.Padegimas džiaugiasi, kad miuzikle pamatysime ir Alytaus krašte šaknis turinčių atlikėjų, pavyzdžiui, vieną iš Monikos vaidmenį kuriančių solisčių - Gintarę Radauskaitę. Žiūrovų taip pat tikimasi sulaukti ne tik iš Alytaus, bet ir iš rajono, o lapkričio mėnesį „Ugnies medžioklė su varovais“ bus pristatyta Kauno dramos teatre. Jau svarstoma ir apie gastroles ten, kur gyvena lietuvių bendruomenės, ką jau kalbėti apie kitų Lietuvos teatrų scenas.

Teatralai labai dėkingi rėmėjams, kurių naujasis miuziklas sulaukė viso būrio. Kompozitorius G.Kuprevičius prasitaria, kad asmeniškai prisidės prie jaunųjų atlikėjų profesinės karjeros, tobulėjimo skirdamas jiems dalį savo kaip autoriaus paramos. Jaunieji solistai dėmesio centre atsidūrė ne tik spaudos konferencijoje - visas teatro kolektyvas ir spektaklio kūrybinė grupė jiems linki didelės sėkmės ir... kuo mažiau mėlynių. Pasirodo, miuziklas Alytaus scenoje išsiskiria ne tik tuo, kad jame skambės „gyvi“ atlikėjų balsai, bet ir choreografija, kuri labai įdomi, išgryninta, o kartais priartėja ir prie akrobatikos. Tai - choreografės Indrės Puišytės, beje, taip pat kilusios iš Alytaus, nuopelnas.

„Mūsų choristai ir solistai nėra aktoriai, kurie ateina į darbą. Tai - tam tikra komuna, repetavome ir Maironio literatūros muziejuje Kaune (ačiū rašytojui už gerą aurą), ir sodybose, ir Dauguose, taigi miuziklo trupė susigyveno. Kaip sako patirtis, ji statant ir kūrybinė ugnis ir netgi meilė įsižiebia, taip nutiko antrojo pastatymo metu, kai repetacijose Juodkrantėje gimė Jurgos Šeduikytės ir Vido Bareikio jausmai“, - prisimena režisierius G.Padegimas.

Tikrame teatre jausmai liepsnoja ne tik scenoje, o kiekviena karta nusipelno savo ugnies medžioklės, taigi laikas ženklų, ir gana aštrių, pastatyme Alytaus scenoje taip pat galima tikėtis.

Miuziklo mecenatas Antanas Guoga: „Miuziklas Alytuje – dovana visai Lietuvai“

– Jūsų paramos fondas yra miuziklo mecenatas. Kodėl Jums svarbus šis pastatymas ir apskritai kodėl prisidedate prie kultūros puoselėjimo Alytuje?

– Pats esu dzūkas, Alytuje augęs, todėl savo miestui reikia padėti kiek įmanoma daugiau, jeigu tik yra galimybės. Norisi, kad žmonės Dzūkijos sostinėje turėtų aukšto lygio renginių, ypač toks Alytaus miesto teatre sukurtas miuziklas – nuostabi šventė žmonėms. Tai puiki galimybė prisidėti prie šio ypatingo įvykio. Žinoma, tą norą sustiprino ir teatro direktorė Laura Radzevičiūtė – būtų gerai, kad tokių energingų žmonių Alytuje ir visoje Lietuvoje turėtume kuo daugiau. Dėl šios priežasties norisi padėti, skatinti veikti, kurti ir, esant galimybų, prisidėti finansiškai.

– Daugelis kultūrinių renginių koncentruojasi sostinėje, šįsyk – didis įvykis regione. Kaip vertinate tokius ambicingus mūsų miesto užmojus?

– Be abejo, visi renginiai vyksta didžiuosiuose miestuose – Vilniuje, šiek tiek Kaune, regionai dėl to tikrai nukentčia. O juk kultūra kaip reiškinys svarbus visoje Lietuvoje, juolab Dzūkijoje, dideliame regione. Žmonėms reikia turėti galimybę gauti kultūros pliūpsnį, galbūt atvažiuoti iš mažesnio miestelio pasididžiuoti, kad mes galime pristatyti tokio lygio kultūrinį reiškinį.

– Miuziklo kūrėjai neabejoja, kad šis miuziklas svarbus ir edukacine prasme – jaunų žmonių ugdymo, juk jiems suteikiama proga pažinti sceną, įgyti patirties. Kokia Jūsų nuomonė?

– Tai labai svarbu. Galbūt tie jauni žmonės, įgiję tokios patirties, pasuks šiuo keliu, galbūt apie jų pasiekimus girdėsime visame pasaulyje. Alytuje atsirado tokio lygio miuziklas, kuris svarbus ir kiekvienam žiūrovui, ir jį atliekančiam. Žmonėms svarbu judėti į priekį, tai padeda apsispręsti – likti ir gyventi Alytuje. Kuo daugiau sporto, kultūros renginių, tuo labiau žmonės pradės vertinti Lietuvą, tai, ką turime. Žinoma, reikia ne tik pramogų, bet ir gerų darbo vietų, tačiau neabejoju – mes judame pirmyn.

– Kaip manote, ar tai tik vienkartinis mūsų teatro blykstelėjimas, ar gera pradžia, kuri Alytaus miesto teatrui suteiks išskirtinumo ir tarsi prikels naujam gyvenimui?

– Net neabejoju, kad „Ugnies medžioklė su varovais“ važiuos per Lietuvą, aplankys mažus miestelius, kad jį išvys kuo daugiau žmonių visoje šalyje. O kad miuziklas statomas Alytuje, – tai tarsi dovana visai Lietuvai. Tikiu, jog išplauksime ir į tarptautinius vandenis.

Kalbėjosi **Indrė MIKELIONYTĖ**